

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Glenn Cooper
THREE MARYS

Copyright © 2019 by Glenn Cooper
Translation rights arranged by the Sandra Dijkstra Literary Agency
All Rights Reserved.
Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05372-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

GLEN KUPER

TRI
ČUĐA

DRUGA KNJIGA SERIJALA O KALU DONOVANU

Preveo Miroslav Bašić Palković

VULKAN
IZDAVAŠTVO
Beograd, 2024.

PROLOG

Za papu Celestina IV, uobičajeni susreti s javnošću u Vatikanu sredom pre podne obično su predstavljali radostan događaj u njegovom kalendaru – vreme da se poveže sa svojim rasejanim stadom u opuštenoj, čak i slavljeničkoj atmosferi. Ovoga jutra ustao je rano, pomolio se u kapeli u Svetoj Marti, svome domu, i otišao na prijateljski zajednički doručak sa svojim osobljem u kantini. Pošto je došlo vreme da obavi završne pripreme za predstojeću priliku, podigao je glavu i video svoju sekretaricu i državnog sekretara Svete stolice kako ulaze u prostoriju, oboje delujući poprilično sumorno.

Celestin se svima izvinio kako bi otišao da popriča s njima za jednim od slobodnih stolova u uglu.

„Šta je bilo?“, pitao je. „Vas dvoje izgledate kao da imate loše vesti.“

Sestra Elizabeta, njegova lična sekretarica, spustila je fasciklu ispred njega. „Sveti oče, mislili smo da biste ovoga jutra možda hteli da održite neku drugu propoved.“

„A zašto?“

„Zbog broja okupljenih“, reče kardinal Da Silva. „Poprilično je anemičan.“

„Koliko anemičan?“

Sestra Elizabeta ranije je otišla do jednog od gornjih prozora u Apostolskom dvoru koji gledaju na Trg Svetog Petra, kako bi snimila nekoliko fotografija telefonom, pa mu ih je sada pokazala.

Papa je stavio naočari. „Isuse bože“, reče. „Kad ste ovo snimili?“

„Pre samo petnaest minuta.“

Da Silva reče: „Sunce sija, Sveti oče, nebo je plavo, temperatura blaga. Ali nam ljudi ipak ne dođoše.“

Papa je ponovo pogledao fotografije. Po takvom danu, na pjaci bi trebalo da bude čitavo more ljudi – turista iz nekoliko desetina zemalja,

Rimljana, hodočasnika, sveštenih lica iz čitave Italije i Evrope. Ali toga dana, ulice Vatikana bile su, u najmanju ruku, napola puste, te se veliki deo kaldrme lepo mogao videti.

Pre mesec dana, pjaca je tokom prijema kod pape bila krcata, ali se svake nedelje broj prisutnih smanjivao. A sada, eto, ovo.

Celestin je preleteo pogledom po tekstu propovedi.

„Znam da ovo niste danas napisali“, reče.

„Pripremili smo je unapred za slučaj da nam zatreba“, reče Elizabeta.

„Da nije malo preoštra? Ekskomunikacije*?“

Da Silva je ozbiljno klimnuo glavom. „U kuriji je postignut konsenzus, Sveti oče, da je došlo vreme da budemo oštrij, da na vatru uzvratimo vatrom pre nego što nam se situacija potpuno otrgne kontroli. Danas je dobar dan kada bismo mogli da počnemo da uzvraćamo s više žestine.“

Celestin je zatvorio fasciklu i zagledao se u daljinu. Bio je čovek krupne građe, kojem su se velika prsa dizala i spuštala, pomerajući i njegov srebrni naprsni krst.

„Je li ovo moja krivica?“ upitao je. „Da nisam prebrzo nametao promene? Da nisam pogrešno procenio raspoloženje vernika? Zar nisam u čudima koja su se dešavala pred mojim očima video ono što ona jesu?“

„Vaša svetosti...“, reče Elizabeta nežno.

Papi su oči zasuzile kada je rekao: „Jesam li odgovoran za najveći ras- kol u istoriji Katoličke crkve?“

* Izopštenja iz crkve. (Prim. prev.)

JEDAN

Javno groblje Tugatog, Manila, Filipini

Utorak je dan za čišćenje groblja. Neupućenima bi možda i delovalo čudno to što je pokretna zdravstvena klinika odabrala opštinsku parcelu za sahranjivanje za središte svog delovanja, ali stanovnicima sirotinjskih naselja u Malabon Sitiju u širem području Manile, Tugatog je bio neka vrsta sigurne zone. Bar tokom dana. Noću bi narkomani preskakali ogradu i muvali se oko betonskih grobnica naređanih uvis poput stanova, pa bi se fiksali, pušili, naduvavali i obavljali svoje poslove. Ali dnevna svetlost donosila je mir, pa su se siromašni i bolesni osećali zaštićeno i ograđeno među mrtvima i dobronamernim ožalošćenima.

Kombi *Zdravstva u pokretu* bio je parkiran na svom uobičajenom mestu blizu glavne kapije u Ulici dr Laskana. Malobrojno osoblje sastavljeno od humanih volontera – lekara i bolničara u svetloplavim polo-majicama te organizacije – našlo se na sredini šestočasovnog radnog dana kada je neka tinejdžerka s debelim naočarima stigla na čelo jednog od redova. Bila je u društvu majke, koja je izgledala toliko mlado da je i sama mogla da prođe kao tinejdžerka. Devojka je dobila plastičnu stolicu u hladovini nadstrešnice postavljene ispred kombija, i na njoj je sedela tromo, čak i pomalo mlitavo, klonula od vrućine.

Medicinska sestra – Čino porekla, Kineskinja s Filipina – osmotrila je dugu kolonu pacijenata koji su čučali među grobovima ili se naslanjali na njih. Nije imala vremena da izigrava ljubaznost.

„Kako se zoveš?“

Devojka joj nije odmah odgovorila.

„Ma hajde, dete, vidiš li koliko njih još čeka?“

„Marija Akino.“

„Koliko imaš godina?“

„Šesnaest.“

„Šta ti fali?“

Marija je opet bila usporena pa je njena majka odgovorila umesto nje. „Već neko vreme boli je stomak.“

„Koliko?“, upitala je sestra.

„Dve nedelje“, reče majka. „I stalno povraća.“

„Temperatura? Proliv?“

Marija je odmahнула glavom. Kosa joj je izgledala kao da je neko vreme nije oprala. I majica joj je bila prljava.

„U kom delu dana povraća?“

„Uglavnom ujutro“, reče majka, „ali nekada i kasnije.“

„Da nisi trudna?“, upitala ju je sestra, gledajući devojku pravo u oči.

„Nije ona trudna!“, reče majka uvredeno.

„Nju sam pitala“, reče sestra.

Devojka čudno reče: „Ne znam.“

Sestri je već prekipelo. „Hajdemo ovako: jesi li imala seks s nekim momkom?“

Majka odmah skoči. „Pa ima samo šesnaest godina! Dobra je devojka. Ide na veronauku. Kakvo vam je sad to pitanje?“

„To je pitanje koje svaka sestra postavlja devojci koja povraća svakog jutra. Kad si poslednji put imala menstruaciju?“

Devojka slegnu ramenima.

„Kad?“, upitala ju je majka.

„Nisam vodila računa.“

Sestra je otišla do jedne od polica da uzme plastičnu čašu. „Marija, ide u ambulanta kola i ispiški se u ovu čašu. Donesi mi je nazad i onda tamo sačekaj. Sledeći pacijent!“

Sestra je brzinski pregledala još tri pacijenta pre nego što će se setiti čaše s mokraćom. Uzela je plastični štapić za testiranje, od one vrste kakve u apotekama prodaju ljudima koji ne mogu da ih priušte, pa ga je umočila u čašu. Nekoliko sekundi kasnije pozvala je Mariju i njenu majku.

„No, dobro, trudna si.“

„To je nemoguće!“, reče njena majka ljutito.

Tri čuda

„Vidite ovu plavu crticu? Trudna je. Sećaš li se sada da si imala seks, dušo?“ To „dušo“ nije izgovorila nimalo ljubazno.

Devojka je odmahнула glavom, što je i sestru nateralo da učini isto.

„Hajde da te pregleda neki od lekara. Gospode bože, nikada neću preći čitav red.“

Unutar ambulantnih kola, iza odvojene zavese, lekar, još jedan Čino, pogledao je sestrinu belešku i zamolio Mariju da poskoči na stočić. Pošto je potrošio nekoliko minuta pokušavajući da ustanovi da li devojka uopšte zna kako neko zatrudni, odustao je i podigao držače za noge.

„Za šta je to?“ upitala je Marija.

„Navuci ovu bolničku haljinu i skini donji veš. Stopala staviš u njih i raširiš noge. Tako mogu da ti pregledam organe za reprodukciju.“

„Ne bih.“

Majka joj je rekla da je sve u redu. Da to sve žene rade.

Lekar je navukao rukavice i stavio lampu na glavu. Gotovo da je na silu morao da joj raširi noge.

Zavirivši joj pod bolničku haljinu, zabrundao je nekoliko puta pa potom podigao glavu.

„Dobro, možeš da se obučeš.“

„Šta? I to je sve?“, pitala je njena majka. „Pa to nije valjani pregled.“

„Nema smisla obavljati ručni pregled ili koristiti spekulum“, rekao joj je. „Ona je devica. Himen joj je netaknut. Otvor je taman toliki da može da prođe menstrualna krv, ali ovo je netaknuti himen.“

„Znači, nije trudna?“

„Ne može biti. Mora da je test nešto pogrešno pokazao. Imamo i brze analize krvi koje mogu da obavim.“

„Ne volim igle“, zakuka devojka.

„To ti je samo mali ubod. Ništa ne brini.“

Pet minuta kasnije, lekar je pomerio zavesu i vratio se sa sestrom. Oboje su izgledali zbunjeno.

„Test je bio pozitivan“, reče lekar. „Trudna si već šest ili sedam nedelja.“

Majka joj je zamalo iskočila sa stolice. „Ali rekli ste...“

„Znam šta sam rekao. Bojim se da ovo premašuje moja znanja. Poslaću je specijalisti u Zdravstveni centar *Hose Rejes*. Mora da postoji neko valjano objašnjenje za ovo.“

Glen Kuper

Pošto su majka i ćerka napustile ambulatna kola, držeći u ruci papir koji treba da predaju u bolnici, sestra je pitala lekara šta misli, o čemu je zaista reč.

Priznao je da je potpuno zbunjen, pa se napeto nasmejao. „Dve hiljade godina prošlo je od poslednje Device Marije. Možda smo ti i ja upravo videli proketo čudo.“

DVA

Demre, Turska

Sredinom leta, dnevne temperature na južnoj obali Turske dižu se nepodnošljivo visoko, ali večeri obećavaju svež povetarac s Egeja i lagan san. Kal Donovan uživao je u prohladnim naletima lahora koji je pirkao kroz otvorene prozore, dok se nije istuširao i obukao, odabravši najčistije drap pantalone i poslednju od opranih košulja.

Zastao je u dnevnoj sobi kućice koju je delio sa svojim cimerom, turskim arheologom Zemzemom Bastuhanom. Zemzem je podigao pogled s laptopa i pitao: „Izlaziš?“

„Pomislio sam da bih mogao na piće, Zeme. Hoćeš sa mnom?“

„Ne mogu. Moram ovo da završim. Lepo se provedi.“

Kroz noćnu tamu provejavao je miris pečenog mesa i aromatičnih začina. Ali Kal se nije spustio do centra grada i tamošnjih kafana punih turista, već je otišao uzbrdo ka iskopinama. Da ga je Zem iznenadio i pristao da pođe s njim, to bi mu pokvarilo planove, ali dobro je sračunao da će Zem odbiti, pošto je bio od akademske fele i nije previše voleo da pije. Ovo drugo ne bi se moglo reći i za Kala. Otkako je pre mesec dana došao na iskopavanja, oberučke je prihvatio domaće žestoko piće, rakiju, i skoro se sasvim odvikao od svoje votke. Naravno, zajednička putanja kojom su ga ta dva pića naposljetku vodila bila je ista: malo veselja, malo zaborava, praćaćenih s malo glavobolje narednog jutra.

Prema Kalu su se u ovim krajevima odnosili kao prema plemstvu. Kao jedan od direktora tursko-američkih iskopavanja u Miri, doneo je sa sobom i ključna novčana sredstva sa Harvardskog univerziteta i Državnog naučnog fonda za projekat koji je izazivao nacionalni ponos. Mira, grad u drevnoj grčkoj pokrajini Likiji, bila je mesto hodočašća za vizantijske hrišćane. Najpoznatiji po crkvi episkopa Mire, crkvi Svetog

Nikole – proslavljenog kasnije kao Deda Mraza – nedavni arheološki radovi počeli su da otkrivaju ogroman, začuđujuće dobro očuvan drevni hrišćanski grad ispod savremenog Demrea. Profesor Bastuhan s Istanbulske univerziteta došao je do prilično velikih otkrića u Miri, ali je, pošto mu je ponestalo novčanih sredstava, pozvao Kala da se pridruži iskopavanjima kao jedan od direktora.

Kal je obručke prihvatio tu priliku. Radio je na dvostrukom položaju profesora istorije religije na Teološkom fakultetu na Harvardu i profesora biblijske arheologije na harvardskoj katedri za antropologiju, ali već dosta dugo nije radio na terenu. Mira mu je pružila priliku da podmaže ašov i pruži studentima Harvarda mogućnost da provode leta radeći u Turskoj. Jedini nedostatak bilo je to što je morao da preskoči svoja uobičajena letnja istraživanja u Vatikanu.

Čak i po mraku, neki od meštana Demrea koji su izašli u večernju šetnju, podizali su kape pred njim i mrmljali „profesor“ u prolazu. Kada se približio iskopinama, dva postdiplomca s Harvarda prešla su ulicu da ga pozdrave.

„Radite dokasno?“, pitao ih je Kal.

„Završavali smo unošenje predmeta u katalog“, reče jedan od njih.

Drugi dodade: „Baš smo pošli kod Mavija na čašicu, dve ili tri. Hoćete li da nam se pridružite?“

„Možda kasnije. Moram nešto da obavim.“

„Žeraldin je još tamo.“

„Jel?“

Znao je da jeste.

Bila je Francuskinja i šalili su se da je reč koja najbolje opisuje ono što su zakazali – randevu – upravo francuskog porekla. Žeraldin Tison bila je mlada profesorka arheologije sa Sorbone i ovo joj je bila prva godina u Miri. Tokom prve nedelje na iskopinama, radila je u hangaru koji im je predstavljao kancelariju napolju na terenu, kada je pogledala kroz prozor i zapazila Kala kako se penje uz merdevine iz obližnjeg otkopa, gde je sišao da proveri ostatke upravo raščišćene kapele iz jedanaestog veka. Na zidu je imala okačen dvogled, te se našla u iskušenju da bolje odmeri tog visokog tipa s mišićavim podlakticama i razbarušenom crnom kosom. Ali to bi bilo previše napadno i karikaturalno.

„Ko je ovo?“, pitala je svoju tursku koleginicu.

„To nam je američki direktor. Profesor Donovan“, odgovorila joj je.

„Ja sam očekivala nekog mnogo starijeg“, rekla je Žeraldin.

„Zainteresovana si?“

„Možda jesam. Možda nisam.“

To je bila polulaž.

Sledeći put kada ga je videla na iskopini, napustila je hangar i spustila se do ženskog nužnika, zablesnuvši ga usput stidljivim osmehom, što mu dođe isto kao zabacivanje udice u jezero. A riba je prilično za-grizla mamac.

„Zdravo, ja sam Kal Donovan“, rekao je, naglo se zaustavivši.

„Žeraldin Tison.“

„Sa Sorbone“, rekao je Kal. „Dobro došla u Miru. Baš htedoh da te po-tražim. Gledam da se uvek upoznam s novim članovima stručne ekipe.“

„Pa, evo, kao što vidiš, tu sam“, rekla mu je raspevano.

„Možda bismo večeras mogli da skoknemo na piće i porazgovaramo o napretku koji smo ostvarili ove sezone“, rekao je. „Ima nas nekoliko koji volimo da svratimo u Mavijevu kafanu u gradu.“

„Baš bih volela.“

Iskopina se nalazila na obodu grada, u jednom starom maslinjaku. Dubinski radar otkrio im je da je drevna Mira bila veliki grad koji se širio ispod većeg dela savremenog Demrea, ali su arheolozi logistički mogli da kopaju samo na neobrađenoj zemlji na samoj periferiji koju su mogli da otkupe od tamošnjih zemljoradnika. Metalni hangar nalazio se nekoliko stotina metara od najbližeg niza kućica, te je u noćima bez mesečine jedino svetlost iz njegovih prozora obasjavala taj kraj. Vrata hangara bila su otključana.

Žeraldin je podigla pogled s komadića neke razbijene grnčarije na radnom stolu. Specijalizovala se za vizantijsku keramiku i bila je popri-lično vešta u sklapanju tih trodimenzionalnih slagalica. Teglica s lepkom i već dopola sastavljena čutura nekog hodočasnika bile su dokaz toga.

„Trebalo bi da zaključavaš vrata kada si sama tu“, ukorio ju je Kal.

„Garet i Anil samo što su otišli.“

„Naleteh na njih.“ Zamandalio je vrata.

To joj je bio znak da ustane, isključi lampu na stolu i zavodljivo mu priđe s flašom rakije u ruci. Polagano mu je prišla, sve dok mu se nije našla u naručju.

Posle prvog dugog poljupca za to več, izronila je da udahne vazduh pa rekla: „Ovo mi je baš bilo potrebno.“

„Ima toga još, razume se“, reče on.

U dnu hangara imali su platneni poljski krevet, zaostao iz prvih godina na iskopini, kada je neko uvek tamo spavao da bi se iskopani artefakti sačuvali od lopova. Sada su ukrasni komadi od bronz, srebra i zlata, izvađeni u toku sezone, držani u masivnom sefu, ali su manje primamljivi predmeti, poput Žeraldinine keramike, držani u nezaključanim fiokama. Kada su im stigla veća novčana sredstva, instalirali su i sigurnosni sistem i povezali ga s policijskom stanicom, ali je taj krevet, eto, ostao. Povremeno su ga koristili studenti da na brzinu odremaju, dok su ga Kal i Žeraldin preuzeli u neku drugu svrhu. Oboje su bili sami, ali bi s Kalove tačke gledišta bilo neprofesionalno javno se hvaliti njihovom vezom. Demre se leti pretvarao u neku vrstu razuzdanog gradića, ali Turska je ipak bila konzervativna zemlja, te je kao jedan od direktora gledao da ne pogoršava odnose s vladom. Nije smeo da je odvede u svoju kuću – Zemzem je većito bio tamo – a ona je isto tako imala cimerke, pa su proteklih nedelja funkcionisali na ovaj način.

Seks im je, po običaju, bio nezasićen, sa žestokim vrhuncem, a ona se posle toga, u mraku, upustila na jedno mesto na koje ranije nije zalazila. Budućnost.

„Odlaziš naredne nedelje“, rekla je.

Krevet je bio previše tesan za razgovor rame uz rame. Zato je ustao i počeo da navlači odeću na oznojeno telo.

„Idućeg petka. Brzo je prošlo, jelda?“

„Ja sam pokušala da sve malo usporim.“

„Jel'? To je trik koji bih i sam voleo da naučim.“

„Pa to se radi tako što uživaš u trenutku koliko god je moguće. Potrebno je malo vežbe za to i podosta mentalne koncentrisanosti.“

„I, je l' ti upalilo?“

„To ćemo tek videti“, našalila se. „Imamo još nedelju dana. Posle se, pretpostavljam, vraćaš u Kembridž? Nikada nisam bila na Harvardu. Možda bih jednoga dana mogla da ga posetim.“

Kal je zakopčao košulju i pogledao njeno dugo, golo telo. Da je bio iskren, rekao bi joj da bi ovo u Demreu mogao biti poslednji put da su

zajedno. Nije da ju je lagao proteklih nedelja. Prosto se nikada nisu upustili u to, a on je pretpostavljao da je to namerno bilo tako.

„Ja, zapravo, moram do Islanda pre nego što pođem kući.“

„Zašto do Islanda?“

„Iskreno rečeno, moram da se vidim tamo s jednom prijateljicom.“

Pridigla se, prekrštajući ruke preko grudi.

„Tako znači. Da li je to neko ozbiljno prijateljstvo?“

„Teško je reći. Mislim da nam je plan da to upravo i otkrijemo.“

Uzela je grudnjak baš kada se kvaka pomerila i kada je reza zatandr-kala. Napolju neko reče nešto na turskom.

„Oblači se“, šapnu joj Kal.

Neko utvarno lice načas se pojavilo u zatamnjenom prozoru. A onda se začula lomljava kada je neko kamenom razbio jedno okno. Nečija ruka provukla se kroz njega da pomeri rezu i otvori razbijeni prozor.

Čovek se obratio svome drugu na turskom: „Sve je u redu. Nema alarma.“

Kal šapnu Žeraldin da se sakrije ispod stola.

„A šta ćeš ti?“, došapnula mu je, ali je on već krenuo da se šunja prema prozoru.

Plan mu je bio da se pribije uza zid i rukom stegne provalnikovu glavu pre nego što se ovaj prebaci na pod, ali je on bio hitar kao mačka pa se u tren oka našao unutra.

Najbolji način da se otarasite bubašvabe jeste svetlom. Kal je pritisnuo glavni prekidač i hangar obasja jaka neonska svetlost.

Uljez, neki žilavi tip s upalim obrazima, sledio se čim je ugledao Kala.

„Govoriš engleski?“, pitao ga je Kal, pridigavši se na prednji deo tabana.

Čovek se zagledao u Kalove šake skupljene u pesnice. „Nešto malo.“

„Odlično. Ja turski ne znam baš dobro. Trebalo bi da se okreneš i odeš.“

Drugi čovek pojavi se u prozoru i reče nešto na turskom.

Onaj unutra mu odgovori. Kal se nadao da će podviti rep i pobeći, ali to se, izgleda, neće desiti.

Ponovo je zakoračio prema njemu kako bi provalnik bio primoran da zauzme odbrambeni stav.

„Otvaraj se“, reče mu taj čovek, upirući odlučno tankim prstom.

„Ne znam kombinaciju. Najbolje bi bilo da se izvučeš napolje kroz taj prozor, da te ja ne bih izbacio kroz njega.“

U jednom uvežbanom pokretu, perorez se našao u ruci tog čoveka, a drugi, mnogo krupniji tip počeo da se provlači kroz prozor. Ovo neće glatko proći. Verovatno je čekao da mu drug otvori vrata.

Onaj žgoljavi iscerio se kada se Kal odmakao, ali mu je osmeh nestao čim je Kal zgrabio dugačku metlu naslonjenu o zid.

Kal je krenuo na njega sa isturenom metlom, te se provalnik povukao prema otvorenom prozoru.

Kal je bio jedan od članova nastavnčkog osoblja zaduženih za fakultetski boks-klub na Harvardu, pa je žutokljunce učio da treba da iskoriste prednost svaki put kada dođe do neizjednačenosti u snagama. Bolje je kod sebe imati pištolj usred makljaže noževima, ali će u datom trenutku i metla morati nekako da posluži.

Nagrnulo je na tog tipa kao vojnik s nataknutim bajonetom i zabio mu glavu metle u Adamovu jabučicu. Stenjući od bola, čovek je pokušao da odgurne metlu od sebe slobodnom rukom, gurajući nož što je bliže moguće Kalovom telu. Kal je odskočio i ponovo napao, nabio mu čekinje u lice i pribio provalnika uza zid. Kada je ovaj izgubio ravnotežu, Kal je zamahnuo metlom u uskom luku i snažno ga mlatnuo njenom drvenom glavom po lobanji. Tupi tresak drveta po kostima zaglušio je zvuk cepanja drške koja se prelomila po sredini.

Ošamućenom od udarca, čoveku se rastvori šaka. Nož pade na pod i Kal ga brže-bolje šutnu, te on odlete pod policu za knjige.

Onaj rmpalija sada je već sasvim provukao ramena kroz prozor. Upravo je nameravao da prepusti gravitaciji da obavi ostatak posla, ali pre nego što mu je to uspelo, Kal je preusmerio pažnju na njega i zamahnuo metlom. Na nesreću toga tipa, glava metle u međuvremenu je otpala, ostavljajući za sobom samo zašiljeni vrh, koji je Kal upotrebio da ga ubode u mišićavo rame. Urličući, čovek se odmah povukao napolje kroz prozor ne bi li nestao u tami.

Sada je Kal ostao sam spram tog mršavca, pa je jednu ne baš pravednu prednost – oštru dršku – zamenio za drugu, svoje pesnice, odbacivši koplje u stranu. Krenuo je polako na njega, nadvijajući se nad njim u vrlo agresivnom stavu.

I to je bilo sasvim dovoljno.

Provalnik je zavapio: „Idem, idem“, i bacio se ka vratima, gde je počeo da cima rezu sve dok nije popustila.

Tri čuda

Pošto je opasnost prošla, Kal se presamiti, sav preznojen. Tokom sukoba bio je čvrst kao stena, ali sada je i sam osetio da drhti.

Žeraldin se pojavi iz svog skrovišta.

„Isuse, jesi li dobro?“, pitala je.

„Jesam, nije mi ništa.“

„Nisam mogla da poverujem sopstvenim očima“, rekla je zapanjeno.

„Kako je moguće da se tako dobro boriš, Kale? Pa ti si profesor!“

„Nekad znam da pobesnim“, reče sav zadihan. „Na tome bih morao da poradim.“

TRI

Narednog dana, Kala su pozvali u policijsku stanicu u Demreu da identifikuje osumnjičenog kojeg su u međuvremenu uhvatili. Kal je bio sasvim siguran da to nije jedan od provalnika, mada su detektivi pokušali da ga ubede u suprotno, da bi „raščistili situaciju“. Pri povratku do iskopine, dok je išao gradom, u kojem je u to doba vladala samrtna tišina, telefon mu je zazvonio, pokazujući broj iz Vatikana. Bio je to jedan od biskupa koji je hteo da ga pita da li ima vremena da popriča s kardinalom, državnim sekretarom.

Oduševljeni i razdragani kardinal Rodrigo da Silva izvinio mu se unapred ako ga time prekida u nečemu važnom.

„Za tebe uvek imam vremena, eminencijo.“ Njih dvojica brzo su se prijateljili. Da Silva, Amerikanac portugalskog porekla, upoznao je Kala pre mnogo godina kada su se obojica pojavili na stručnoj tribini kako bi govorili o istoriji Katoličke crkve u Portugaliji. Da Silva je bio biskup Providensa na Roud Ajlandu u to vreme. Posle toga, njih dvojica ostali su u kontaktu i prijateljstvo im se produbilo zahvaljujući dobroj hrani i dobrim razgovorima. Kada je Da Silva unapređen u kardinala bostonskog, Kal je bio njegov lični gost na ustoličenju u Rimu.

„Šta ima u Bostonu? Moram da priznam da mi mnogo nedostaje.“

„Nedostaje i meni. U Turskoj sam već mesec dana na nekom iskopavanju.“

„Tebe čovek više ne može da pohvata, Kale. Pravi si svetski putnik. A ja sam, avaj, zalepljen lepkom za svoju kancelarijsku fotelju.“

„Pa, zvučiš mi veselije nego inače.“

„To je zato što volim svoga šefa. Znaš koliko je to važno.“

„A kako nam je on?“

„Dobro je. Šalje ti tople pozdrave.“

Upravo je Da Silva predstavio Kala Celestinu. Papi je bio potreban neko van Vatikana da mu pomogne u istrazi o mladom svešteniku kojem su se pojavile stigme Hristove*, a Kal je napisao stručnu knjigu o istoriji stigmatika. Celestin je i kasnije s vremena na vreme pozivao Kala da mu pomogne i u drugim delikatnim pitanjima za koja mu je najviše odgovarao neko ko radi daleko od uvek mrgodne vaticanske birokratije.

„Reci mu da bih voleo da se uskoro opet vidimo. Nažalost, moram da preskočim svoj uobičajeni letnji boravak u Rimu. Nadam se da ću opet dolaziti oko Božića.“

„Ah, shvatam. Koliko su fleksibilni ti tvoji putni planovi? Turska nije baš na drugom kraju sveta od Italije.“

„Uskoro krećem za Island.“

„Island! Čega tamo ima, ako smem da pitam?“

„Tundre, izvori termalne vode i jedna žena. I votka, razume se. Dobro, oni tamo imaju nešto slično votki, što zovu *crna smrt* i što jedva čekam da lično proverim. Naći ću se tamo s prijateljicom iz Bostona na malom odmoru.“

Usledilo je vrlo rečito zatišje pre nego što će Da Silva reći: „Daleko bilo da se ja mešam u tvoj ljubavni život i druženje s kapljicom, ali iskrslo je nešto što je dovoljno neodložno da bi papa sazvaio hitan sastanak C8. On se baš nadao da bi i ti mogao da dođeš.“

C8 bio je Celestinov 'kuhinjski kabinet', osmoro njegovih najbližih savetnika među kardinalima i ljudima od poverenja.

„Šta se to tamo dešava?“ upitao je Kal. Morao je da protrči pored neke radnje iz koje je treštala muzika i prebaci se na trotoar. „Da li je reč o nečemu o čemu možeš da pričaš preko telefona?“

„Recimo samo da imamo problem koji se tiče četvoro ljudi. Jedan se zove Džordž, a ostalo troje Marija.“

Kal je odmah znao o kome Da Silva priča. Džordž Poul bio je američki kardinal iz Hjustona. Ali te Marije?

„Misliš na Device Marije?“

„Mislim.“

„Mislio sam da postoje dve. Jedna na Filipinima i ona druga u Irskoj.“

* To je bio zaplet romana „Znak raspeća“, prve knjige u serijalu religijskih trilera o Kalu Donovanu. (Prim. prev.)

„Postoji i treća devojka za koju štampa, izgleda, još ne zna. Iz Perua je. Poul preti da će se na neki način javno usprotiviti ukoliko ih Crkva ne potvrdi kao čudotvorke. Sveti otac ne želi javni sukob s presvetlim kardinalom, ali ne želimo ni da izgleda kao da popuštamo pod njegovim pritiskom. Čak i da ima kanonsku osnovu za upuštanje u zvaničnu istragu božjeg čuda, znaš koliko je vremena potrebno za to.“

„Zna to i Poul.“

„Da, ali svi znamo kakav Džordž ume da bude kada se uhvati za neko političko pitanje koje mu može biti od koristi. Mi smo se nadali da bi ti mogao tiho da proveriš to pitanje i objektivno nam izložiš činjenice.“

„Da li vam je Poul dao rok?“

„Dve nedelje počevši od danas.“

„Pa to je smešno.“

„Jelda?“

Kal uzdahnu. „Biće da bi onda trebalo da pozovem svoju buduću bivšu devojku.“

„Bože, Kale, ti stvarno znaš kako da izazoveš osećaj krivice kod svog starog druga.“

„Eminencijo, ja sam polu-Jevrejin, polukatolik. Ja sam osećaj krivice pretvorio u nauku.“

Kal je tačno mogao da zamisli kako Džesiki nozdrve trepere. Bio je to estetski doraden nos, pomalo prćast, koji je stručno izvajao jedan od vrhunskih stručnjaka.

„Mogla sam i da znam“, rekla je besno preko telefona.

„Nije da sam planirao ovo“, reče Kal. „Jednostavno mi je iskrslalo.“

„Eh, kad bi samo znao koliko me je prijatelja upozoravalo na to da ne treba da izlazim s tobom.“ To mu je ranije govorila u šali, ali sada je bila sasvim ozbiljna.

„Teško je reći *ne* papi.“

„I ja sad kao treba da budem zadivljena što ti je papa najbolji drugar?“

„Teško da je tako, ali istina je da imamo zajedničku istoriju.“

Kal je znao da će ovo biti težak razgovor, ali ne zato što mu je vezica sa Žeraldin opterećivala savest, jer nije. Seks na iskopavanjima, zapravo, nije predstavljao varanje. To je nešto sasvim drugo. Svako iz iste struke